

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยข้อมูลพื้นฐานลักษณะส่วนบุคคล และปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคมของสมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูกกระเทียมฝาง จำกัด พบว่าสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่จะมีอายุ 40 ปีขึ้นไป โดยมีอายุเฉลี่ย 43 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพแต่งงานแล้ว ครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นครัวเรือนขนาดเล็ก มีสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยประมาณ 3 คน และใช้เป็นแรงงานในไร่นาอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยครัวเรือนละ 2 คน ประกอบกับสมาชิกสหกรณ์เกือบทั้งหมดมีการศึกษาในระดับภาคบังคับ โดยมีการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.4) จึงเป็นอุปสรรคต่อการนำความรู้และวิธีการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูกระเทียมที่ถูกต้องไปปฏิบัติ ในด้านการถือครองพื้นที่ที่ใช้ในการปลูกกระเทียม ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่หรือที่ดินของตนเองและเป็นที่ดินที่ได้รับมาจากการรับมรดก จึงทำให้ขนาดพื้นที่ทำการปลูกกระเทียมมีขนาดเล็ก สำหรับอาชีพหลักพบว่ามีอาชีพทำนามากที่สุด ส่วนอาชีพรองคือรับจ้าง ทำสวนผัก ทำไร่ ทำสวนผลไม้ และเลี้ยงสัตว์ ผลจากสภาพความเป็นอยู่และรายได้ที่ต่ำไม่เพียงพอของครัวเรือนสมาชิกสหกรณ์ ทำให้สมาชิกส่วนใหญ่ต้องมีการกู้ยืมเงินจากผู้อื่นเพื่อนำมาลงทุนปลูกกระเทียมและใช้จ่ายในครัวเรือน ซึ่งจะเป็นผลเสียต่อสมาชิกสหกรณ์และระบบการผลิตทางการเกษตรทำได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากขาดเงินทุนในการดำเนินการสำหรับประสบการณ์ในการปลูกกระเทียมสมาชิกสหกรณ์จะมีประสบการณ์อยู่ในช่วง 6 – 10 ปี และมีประสบการณ์ในการปลูกกระเทียมเฉลี่ย 11 ปี และมีประสบการณ์ในการใช้สารเคมีอยู่ในช่วง 6 – 10 ปี เช่นกัน และมีประสบการณ์ในการใช้สารเคมีเฉลี่ย 10 ปี ซึ่งจะเห็นได้ว่าประสบการณ์ในการใช้สารเคมีจะน้อยกว่าประสบการณ์ในการปลูกกระเทียม คงจะมีสาเหตุมาจากประสบปัญหาศัตรูกระเทียมรบกวน จึงเริ่มมีการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูกระเทียมเป็นต้นมา แหล่งคำแนะนำความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูกระเทียม ส่วนมากสมาชิกสหกรณ์จะได้รับจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร รองลงมาคือ ตัวแทนจำหน่าย, เจ้าของร้าน เพื่อนบ้าน,ญาติพี่น้อง ฉลากยา และส่วนสื่อสารมวลชนมีบทบาทค่อนข้างน้อยในการให้ความรู้แก่สมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูกกระเทียมฝาง จำกัด

อภิปรายผลการวิจัย

2.1 ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูกระเทียม สมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูกกระเทียมฝาง จำกัด อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยสมาชิกสหกรณ์มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูกระเทียมทางด้านวิธีการปฏิบัติและหลักการ ใช้สารเคมีในเรื่องต่อไปนี้คือ อ่านฉลากให้เข้าใจก่อนที่จะใช้สารเคมีทุกครั้ง หยุดฉีดพ่นสารเคมีทันทีและรีบไปหาแพทย์เมื่อรู้สึกไม่

สบาย เก็บรักษาสารเคมีไว้ในที่มีขีดขีดโดยเฉพาะ ฉีดพ่นสารเคมีในขณะที่มีลมพัดแรง สวมถุงมือ ในขณะที่ผสมสารเคมี กำหนดปริมาณสารเคมีก่อนที่จะใช้ให้เหมาะสม นำสารเคมีไปใส่ในขวด หรือภาชนะอื่น ๆ โดยไม่ปิดฉลากยา นำเด็กและสัตว์เลี้ยงออกไปให้ห่างจากบริเวณที่จะฉีดพ่นยา ดำรงชนิดปริมาณแมลงศัตรูกระเทียมก่อนพ่นสารเคมี ใช้มือเปล่าล้างทำความสะอาดเครื่องฉีดพ่นยาหลังใช้ ปิดฉลากที่ภาชนะก่อนเก็บสารเคมี เปิดขวดหรือภาชนะบรรจุสารเคมีภายในอาคาร บ้านเรือนหรือที่อับลมเพื่อป้องกันการฟุ้งกระจาย ฉีดพ่นสารเคมีติดต่อกันเป็นเวลานาน ๆ โดยไม่หยุดพัก เมื่อฉีดพ่นสารเคมีเสร็จใหม่ ๆ ควรรีบเข้าไปดูว่าศัตรูกระเทียมตายหมดหรือไม่ เพิ่มความเข้มข้นของสารเคมีมากกว่าที่ฉลากระบุ ลดปริมาณสารเคมีที่ใช้ผสมน้อยกว่าฉลากระบุเพื่อความประหยัด เลือกซื้อสารเคมีที่มีราคาถูกมาใช้ ยืนอยู่ใต้ทิศทางลมขณะฉีดพ่นสารเคมี ล้างภาชนะบรรจุสารเคมีด้วยผงซักฟอกก่อนที่จะนำไปกำจัดทิ้ง เลือกซื้อสารเคมีที่มีความเป็นพิษรุนแรง ทำความสะอาดบริเวณที่สารเคมีหกโดยใช้ซีลีเนียมหรือทราย ล้างผิวหนังด้วยแอลกอฮอล์เมื่อสารเคมีกระเด็นถูกผิวหนัง เลือกใช้สารเคมีในระยะตัวแก่หรือ ใบของแมลงมากกว่าช่วงตัวอ่อนหรือดักแด้ ฉีดพ่นยามาแมลงในระยะฟักออกดอก และเลือกซื้อสารเคมีที่ออกฤทธิ์เป็นระยะเวลานาน ตามลำดับ แต่สมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูกกระเทียมฝาง จำกัด ยังมีความรู้ในเรื่องต่อไปนี้เป็นคือ เก็บสารเคมีที่เหลือจากฉีดพ่นไว้ใช้ครั้งต่อไป ฉีดพ่นยาเพียงคนเดียวเพื่อความสะดวกและป้องกันไม่ให้ผู้อื่นเป็นอันตรายจากสารเคมี ใช้สารเคมีหลายชนิดผสมกันเพื่อกำจัดแมลงได้หลายชนิด และเลือกซื้อสารเคมีที่มีราคาถูกมาใช้ ตามลำดับ สำหรับความรู้ด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูกระเทียม พบว่า สมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูกกระเทียมฝาง จำกัด ส่วนใหญ่มีความรู้ในเรื่องต่อไปนี้เป็นคือ สารเคมีสามารถเข้าสู่ร่างกายและสะสมได้ที่ละเล็กละน้อยอาจเสียชีวิตได้ การใช้สารเคมีจะเกิดผลเสียต่อสัตว์และแมลงชนิดอื่น ๆ ที่มีประโยชน์ เช่น นก ผีเสื้อได้ หลังจากใช้สารเคมีบางชนิดจะทำให้เป็นอันตรายต่อสัตว์น้ำ สารเคมีทำให้ร่างกายอ่อนแอและทำให้หัวใจดับต้องทำงานหนักขึ้น หลังจากใช้สารเคมีเป็นเวลานานจะทำให้แมลงศัตรูพืชดื้อยา การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูกระเทียมทำให้สารพิษตกค้างอยู่ในน้ำและแหล่งน้ำ อาหารที่มนุษย์บริโภค มักจะมีสารเคมีเป็นพิษปะปน และการใช้สารเคมีสลายตัวได้ช้าไม่มีผลทำให้ดินเสียหรือเสื่อมคุณภาพ

2.2 การปฏิบัติการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูกระเทียมของสมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูก

กระเทียมฝาง จำกัด ในด้านการปฏิบัติจริงของสมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูกกระเทียมฝาง จำกัด มีการใช้สารเคมีประเภทต่าง ๆ คือสารเคมีป้องกันกำจัดแมลง กำจัดวัชพืช กำจัดโรคพืช และกำจัดหนู ตามลำดับ สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงในปริมาณมาก โดยเฉพาะสารเคมีที่มีชื่อสามัญว่า mevinphos และ monocrotophos สำหรับสารเคมีกำจัดวัชพืชที่ใช้มากที่สุดคือ paraquat ซึ่งสารเคมีชนิดดังกล่าวมีความเป็นพิษสูง จัดอยู่ในชนิดที่มีอันตรายร้ายแรงที่สุด และร้าย

แรงสูง ทั้งนี้เพื่อต้องการรักษาผลผลิตโดยไม่คำนึงถึงพิษภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม สมาชิกสหกรณ์มีการปฏิบัติในการใช้สารเคมีถูกต้องเป็นบางเรื่อง ยกเว้นในเรื่องต่อไปนี้อย่างยิ่ง คือ สมาชิกสหกรณ์จะผสมสารเคมีมากกว่า 2 ชนิดขึ้นไป ทำความสะอาดเครื่องมือ, อุปกรณ์ไม่ถูกต้อง สถานที่เก็บสารเคมีไม่เหมาะสม ตลอดจนวิธีการกำจัดภาชนะบรรจุสารเคมีไม่เหมาะสม และยังพบว่าสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนสารเคมีในรอบ 2 ปี และมีการใช้สารเคมีที่เหลือไปฉีดพ่นฆ่าจันหมด รวมทั้งมีการนำสารเคมีที่เหลือเทบนพื้นดินหรือแหล่งน้ำซึ่งการกระทำดังกล่าวจะเป็นผลเสียอย่างยิ่ง เพราะเป็นการเพิ่มสารพิษให้แก่สิ่งแวดล้อมมากขึ้น สำหรับการใช้อุปกรณ์ในการฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูกระเทียม ซึ่งสมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูกกระเทียมฝาง จำกัด ปฏิบัติไม่ถูกต้องในเรื่องต่อไปนี้เป็นคือ ภาชนะดวงสารเคมี ถังผสมสารเคมี ไม้พายผสมสารเคมี ถังมือรองเท้าหุ้มส้น หน้ากากป้องกันไอพิษ ส่วนใหญ่จะใช้เป็นบางครั้งและไม่ใช้ สำหรับการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูกระเทียมของสมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูกกระเทียมฝาง จำกัด พบว่าขณะใช้สารเคมีสมาชิกสหกรณ์ส่วนมากปฏิบัติได้ถูกต้อง กล่าวคือสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีการผสมสารเคมีตามอัตราส่วนที่ฉลากแนะนำ การเลือกเวลาฉีดพ่นสารเคมี การปฏิบัติตนได้ถูกต้องในขณะฉีดพ่นสารเคมี เครื่องมือฉีดพ่นขัดข้อง เมื่อแพ้สารเคมีสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่จะไปพบแพทย์หรือโรงพยาบาล

2.3 ปัญหา อุปสรรคและความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูกระเทียม ในด้านปัญหาอุปสรรคในการใช้สารเคมีของสมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูกกระเทียมฝาง จำกัด มีดังนี้คือ ปัญหาในการซื้อสารเคมี การสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากสารเคมี สมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูกกระเทียมฝาง จำกัด แสดงความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหา ได้แก่ การให้หน่วยงานของรัฐควรส่งเสริมให้เกษตรกรสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตราย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดหาอุปกรณ์ที่มีคุณภาพมาแนะนำแก่เกษตรกร ตลอดจนจัดฝึกอบรมและเผยแพร่ความรู้ด้านการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้องแก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง “ความรู้และการปฏิบัติการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูกระเทียมของสมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูกกระเทียมฝาง จำกัด อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่” ทำให้ผู้วิจัยได้เห็นช่องทางที่จะเสนอแนะแนวทางในการให้ความช่วยเหลือสมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูกกระเทียมหรือผู้สนใจอื่น ๆ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขปัญหาดังนี้

1. ควรมีความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนในการให้ความรู้ในเรื่องผลดีผลเสีย และวิธีการใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืชแก่เกษตรกร

2. รัฐควรมีมาตรการที่เข้มงวดในการนำเข้าสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างจริงจัง โดยพิจารณาถึงความปลอดภัยต่อเกษตรกรผู้ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช และต่อสิ่งแวดล้อม

3. ควรเผยแพร่ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมีผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น แจกเอกสาร การจัดนิทรรศการ วิทยุ โทรทัศน์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับหน่วยงานต่าง ๆ และเกษตรกรสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยถึงผลกระทบต่อสุขภาพของผู้บริโภคที่เกิดจากสารเคมีตกค้างด้วย